

LÁ THƯ MỤC VỤ

Khi tôi vào Tiểu chủng viện Á Thánh Phụng Châu Đốc tôi mới biết trong Giáo phận Long Xuyên có thánh tích của hai vị tử đạo là Á Thánh Phụng và Á Thánh Quý. Tuy Long Xuyên là giáo phận mới thành lập, nhưng tỉnh An Giang là một vùng đất mà hạt giống đức tin đã được gieo trồng rất lâu đời, và đời sống đức tin của các giáo hữu rất mạnh mẽ và kiên cường. Biểu tượng cho đời sống đức tin này chính là ông Câu Emmanuel Lê Văn Phụng của họ đạo Đầu Nước, Cù Lao Giêng. Tôi xin được chia sẻ về cuộc tử đạo của Thánh Phụng trong dịp mừng Bồn Mạng Cộng Đoàn năm nay như một mẫu gương tiêu biểu của dòng máu đức tin bất khuất đang chảy trong huyết quản chúng ta.

Vào thời Vua Tự Đức, việc cấm đạo đã trở nên khốc liệt nhất trong lịch sử. Vua ra lệnh cho các quan đầu tỉnh phải truy lùng ráo riết các “Tây Dương Đạo Trường” (tức các vị thừa sai ngoại quốc) và treo tiền thưởng hậu hĩnh cho ai tố cáo nơi chứa chấp các vị này. Mặc dù lệnh cấm đạo gắt gao như vậy nhưng nhà ông Câu Phụng vẫn là nơi trú ẩn an toàn cho các vị thừa sai vì ông câu đã đút tiền cho quan huyện để ông ta lờ đi việc lui tới của các vị thừa sai ở trọ nhà ông.

“Thế nhưng có điều ông Câu Phụng không ngờ tới là món tiền thưởng của nhà vua vốn có một hấp lực rất lớn đối với một vài lương dân trong vùng. Những người này chia nhau theo dõi nhà ông, mỗi đêm họ cử người leo lên cây xoài gần đó để quan sát, và họ đã toại nguyện. Cuối năm 1858, họ đã phát hiện một vị thừa sai ngoại quốc tên Pernot Định đang tạm trú tại nhà ông Câu. Thế là hai người rình rập hôm đó mừng rỡ, họ vội vã kéo nhau đi báo cho quan trấn phủ Châu Đốc. Họ tố giác ông Câu Phụng chứa chấp Tây Dương Đạo Trường. Họ cũng không quên xin phái quan lãnh binh đi bắt, chứ đừng báo quan huyện, vì quan này thông đồng với Công Giáo.

Sáng ngày 07.01.1859, ông Câu Phụng chưa hay biết gì cả. Ngoài thừa sai Pernot, còn có cha Phêrô Quý (cha sở mới của Họ Đạo Đầu Nước), đang trọ tại nhà ông. Hai linh mục vẫn dăng lễ như thường lệ. Sau đó, mới có người chạy về báo tin là quan quân Châu Đốc đi thuyền và đi bộ đang tiến đến nhà ông. Ông Phụng liền cử người đưa hai cha đi trước, nhưng cha Quý nhất định ở lại, vì nghĩ mình có thể trà trộn vào dân được, và tìm chỗ ẩn núp ngay trong nhà.

Đến khi quan quân ập vào hạch hỏi và dọa đánh chủ nhà, cha sở Quý tự ra trình diện. Thế là quân lính liền bắt trời ông Câu Phụng, cha Quý và 32 giáo hữu khác áp giải về Châu Đốc. Trước mặt quan, vì có người tố cáo, ông Câu khẳng khái xác nhận mình đã từng tiếp đón và cho thừa sai nước ngoài trọ tại nhà mình. Nhưng sau đó, dù tra tấn hay dụ dỗ nhiều lần, ông nhất định không khai thêm chi tiết nào khác về các thừa sai, và cương quyết không bỏ đạo.

Sau sáu tháng giam giữ, không hy vọng gì các tù nhân đổi ý, các quan trấn Châu Đốc làm án gởi về kinh đô xin xử giáo và vua Tự Đức châu phê liền. Ngày 31.07, linh mục Phêrô Đoàn Công Quý và ông Câu Lê Văn Phụng được đưa ra pháp trường Chà Và. Cả hai vị bình tĩnh, cha Quý vừa đi vừa đọc kinh Mân Côi, còn ông Câu thì dặn dò các bạn hữu tha thứ cho những kẻ hại mình.

Tại pháp trường, ông câu gặp các con mình. Ông đeo vào cổ con gái – cô Anna Nhiên – ảnh Thánh Giá và nói: “Con ơi, hãy nhận lấy kỷ vật của ba. Đây là ảnh Chúa Giêsu Kitô, Chúa chúng ta. Ảnh này quý hơn vàng bạc bội phần. Con hãy luôn mang nơi cổ và trung thành cầu nguyện sớm chiều con nhé”.

Ông cũng dặn con trai, đừng chôn cất rầm rộ, và nhớ chôn ông bên cạnh cha sở của mình. Tiếp theo, hai chứng nhân của Chúa quỳ xuống cầu nguyện. Cha Quý giải tội cho ông Câu. Sau ba tiếng chiêm vang, vị linh mục bị chém đầu, còn ông Câu Emmanuel bị xiết cổ bằng dây thừng do hai người kéo.

Đức Piô X suy tôn hai vị tử đạo lên bậc Chân Phước ngày 02.05.1909. Ngày 19-06-1988, Đức Gioan Phaolô II suy tôn hai ngài lên bậc Hiển thánh. Đặc biệt ông câu Emmanuel Phụng được đứng trong số sáu vị đứng đầu danh sách 117 hiển thánh tại Việt Nam.

Nghĩa cử quảng đại tha thứ của ông câu Emmanuel Lê Văn Phụng trước giờ tử đạo đã là bài giảng hùng hồn nhất về sự bao dung của đức bác ái Kitô giáo.” (Đoạn trong ngoặc kép và chữ nghiêng được trích từ trang nhà ‘Tiểu Sử và Hình Ảnh 118 Vị ĐTVN’)

Chia sẻ với ông bà anh chị em tiểu sử của vị thánh tử đạo Việt Nam có liên quan đến tôi, cũng là dịp để chúng ta nhìn lên gương anh dũng của tiền nhân chúng ta mà bắt chước noi gương. Sống đức tin kiên cường trong thời cấm cách tuy khó khăn và nguy hiểm nhưng có lẽ dễ hơn vào thời được tự do hành đạo như xã hội chúng ta đang sống bây giờ. Khi bị đe dọa và gặp hiểm nguy chúng ta như được chích ngừa để chống lại ‘bệnh liệt kháng’ đức tin. Nhưng trong xã hội đa nguyên về mọi phương diện như xã hội chúng ta đang sống bây giờ, có những siêu vi trùng phá hoại đức tin đầy dẫy trong môi trường, nên chúng ta không để ý ngăn ngừa do đó bị lây nhiễm lúc nào cũng không hay biết. Mỗi ngày một ít, chúng ta bị công việc và tiền bạc chiếm hết thời giờ của mình, không còn thời gian dành cho việc cầu nguyện, học hỏi Lời Chúa nói chi đến việc giáo dục đức tin cho con cái. Nên không lạ gì đức tin của con cái chúng ta dần sa sút, rồi chúng chẳng còn giữ đạo nữa. Kỷ vật của Thánh Phụng để lại cho con cái là tấm ảnh Chúa Giêsu Kitô với lời dặn dò “Con hãy mang luôn nơi cổ và trung thành cầu nguyện sớm chiều con nhé”. Chúng ta có kỷ vật và lời dặn dò nào để lại cho con cháu chúng ta hay không?

Lm Nguyễn Mộng Huỳnh